

Od redakcji

Zeszyty Naukowe KUL 65 (2022), nr 3 (259)

DOI: 10.31743/znkul.14582

Odpowiedź na pytanie, czym jest starość, nie jest prosta, choć intuicyjnie taka się wydaje. W świadomości społecznej okres starości jawi się jako monotony, jednorodny i najczęściej smutny etap w życiu człowieka. Pomimo że starość sama w sobie nie stanowi czegoś nadzwyczajnego w życiu człowieka, należy pamiętać, iż jest ona częścią długotrwałego procesu rozwojowego, który rozpoczyna się jeszcze przed 60. rokiem życia. Do starości, nieuniknionej z punktu widzenia biologicznego, należy się przygotowywać przez całe życie. Niezależnie od tego, jakie postępy uda się poczynić medycynie, ważne, aby czas dany do przeżycia wykorzystać jak najlepiej.

Charakterystyczną cechą współczesnej debaty nad problematyką starości i starzenia się jest – obok kwestii wydłużającego się życia osób starszych i konsekwencji tego procesu dla gospodarki i polityki społecznej – zagadnienie szeroko rozumianej aktywności osób starszych i zmiany w podejściu do starzenia się. Zmiana ta jest identyfikowana na wielu płaszczyznach: gospodarczej, medycznej, społecznej. W obszar dyskursu teoretycznego oraz poszukiwań praktycznych wchodzi takie pojęcia, jak aktywne starzenie się, uczenie się przez całe życie, singularyzacja starości, feminizacja starości, obszary aktywności osób starszych, srebrna gospodarka itd. Przemiany demograficzno-społeczne zachodzące w skali mikro- i makrospołecznej, wraz ze swoją złożonością i rozległością, skłaniają do poszukiwania nowych rozwiązań systemowych, stąd zaś rodzi się potrzeba refleksji nad problematyką starości także w znacznie szerszym kontekście.

Celem prezentowanego numeru jest ukazanie istotnego związku między refleksjami teoretycznymi, przykładami badań empirycznych dotyczących zagadnień starości i starzenia się a praktycznymi rozwiązaniami i podejmowanymi przez konkretne podmioty oraz instytucje działaniami na rzecz osób starszych. Dzięki refleksji autorów z różnych środowisk czytelnik ma możliwość zapoznania się z różnymi perspektywami teoretycznymi, a także rozwiązaniami praktycznymi. Przyjęte zestawienie tekstów przybliży niezwykle interesujący i wielopłaszczyznowy świat refleksji teoretycznej nad starością. Oby były one zachętą do oglądu zmieniającej się rzeczywistości społecznej, do spojrzenia na proces starzenia się z mniej stereotypowej perspektywy, a także do poszukiwania odpowiedzi na wciąż otwarte pytania: na ile znamy i rozumiemy sytuację osób starszych? w jakim stopniu społeczna i profesjonalna odpowiedź na potrzeby i aktywności osób starszych jest adekwatna i skuteczna?

Dr hab. Monika Adamczyk
Redaktor numeru